

PRITARTA

Varėnos rajono savivaldybės tarybos

2021 m. balandžio 7 d. sprendimu Nr. T-IX-577

Uždarnosios akcinės bendrovės **VARĖNOS AUTOBUSŲ PARKAS**

2020 m. veiklos ataskaita

Varėna,

2020 m.

TURINYS

1. Pagrindinė informacija
2. Informacija apie bendrovės veiklos rezultatus
3. Ekonominiai rodikliai
4. Išvados
5. Pasiūlymai 2021 m.

PAGRINDINĖ INFORMACIJA

Keleivinis transportas Lietuvoje yra strategiškai plėtojama ūkio šaka, kuri apima keleivių vežimą įvairiomis transporto priemonėmis. Transportui tenka svarbus vaidmuo, kuriant materialines vertybes, racionaliai išdėstant teritorijoje gamybines jėgas, tenkinant gyventojų susisiekimo poreikius. Keleivinio transporto vežėjai siekia užtikrinti šalies, jos regionų, miestų ar gyvenviečių funkcionavimą, gyventojų ryšius. Viešasis transportas turi ypatingą socialinę reikšmę, kadangi žmonėms yra sudaroma galimybė nuvykti į darbą, mokymo ar gydymo įstaigas, taip pat atlikti buitines – kultūrinės keliones.

Be to transporto lengvatų įstatymas suteikia galimybę kai kuriems piliečiams viešuoju keleiviniu kelių transportu važiuoti nemokamai arba su 50 ir 80 proc. nuolaida. Taip pat galima akcentuoti, kad keleivinis transportas padeda spręsti svarbų uždavinį – kuo geriau patenkinti gyventojų poreikius, suteikti visapusišką informaciją apie paslaugas ir maršrutus, užtikrinti saugų ir savalaikį keleivių ir moksleivių vežimą.

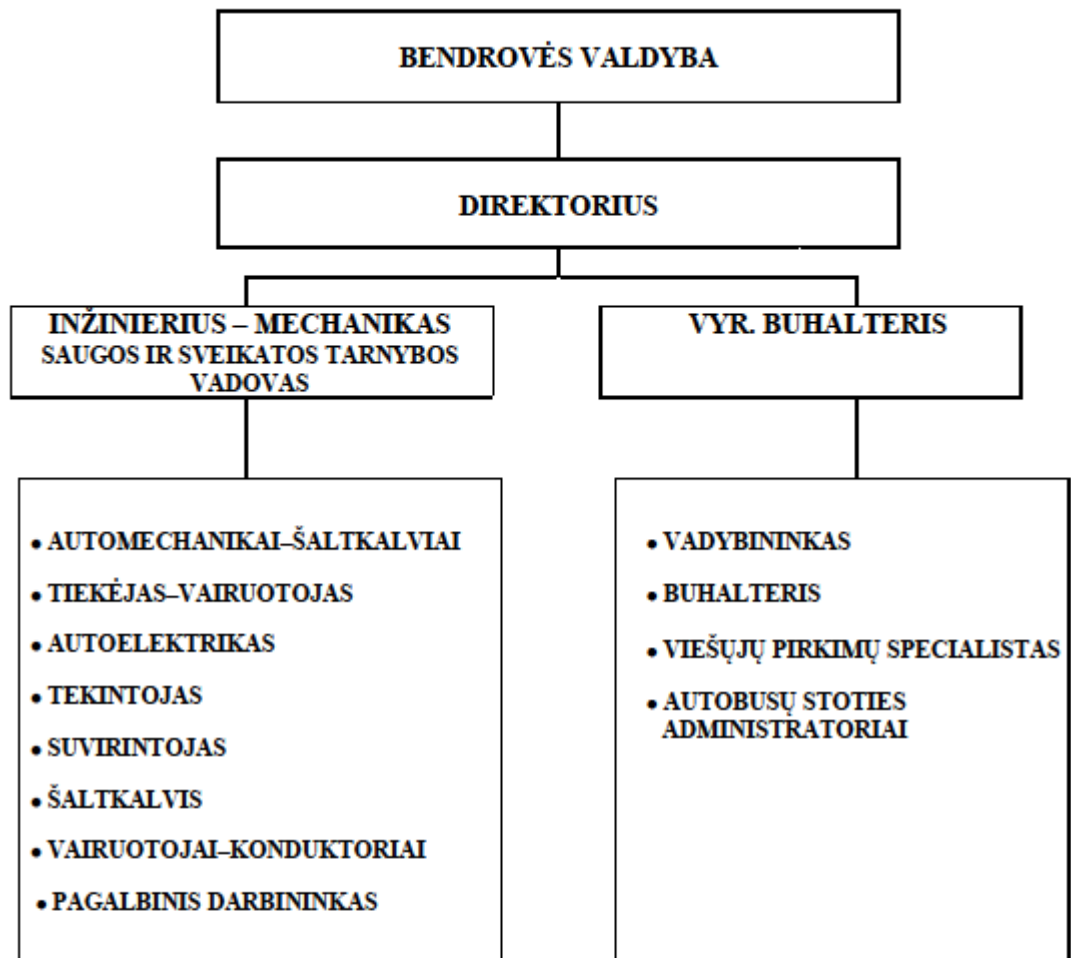
Varėnos valstybinis autobusų parkas įregistruotas 1992 m. sausio 2 d. Varėnos savivaldybės rejestro tarnyboje, 1995 m. liepos 20 d. buvo reorganizuotas į uždarąją akcinę bendrovę „Varėnos autobusų parkas“ – toliau Bendrovė.

Įgyvendindamas pagrindinės veiklos užduotis, **Bendrovės kolektyvas atlieka šias funkcijas:**

- organizuoja viešojo transporto eismą numatytais maršrutais - pagal parengtus eismo grafikus vietinio (priemiestinio) ir tolimojo (tarp miestinio) susisiekimo reguliariaisiais maršrutais bei užsakomaisiais reisais;
- tikrina ir kontroliuoja vairuotojų darbą (ar saugiai ir patogiai vežami keleiviai, ar laikomasi saugaus eismo reikalavimų);
- atlieka transporto priemonių techninės priežiūros ir remonto darbus.

Bendrovės steigėjas ir vienintelis akcininkas yra Varėnos rajono savivaldybė, kuriai priklauso 100 procentų bendrovės akcijų. Bendrovės įstatinis kapitalas yra 251 211 Eur, vienos akcijos vertė – 18,83 Eur.

2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo - 31 darbuotojas.

1 schema. UAB "Varėnos autobusų parkas" valdymo schema.

INFORMACIJA APIE BENDROVĖS DARBUOTOJUS

2020 m. Bendrovėje dirbo 31 darbuotojas, iš jų 2 administracijos darbuotojai, 7 techniniai darbuotojai ir 22 darbuotojai, kurie vykdo pagrindinius, remonto darbus, teikia paslaugas rajono gyventojams. Įmonės darbuotojų vidutinis darbo užmokestis 2020 metais buvo 782 Eur neatskaičius mokesčių, vairuotojų – konduktorių – 762 Eur. 2020 m. bendrovėje dirbo 15 vairuotojų-konduktorių, iš kurių 3 darbuotojai yra pensijinio amžiaus.

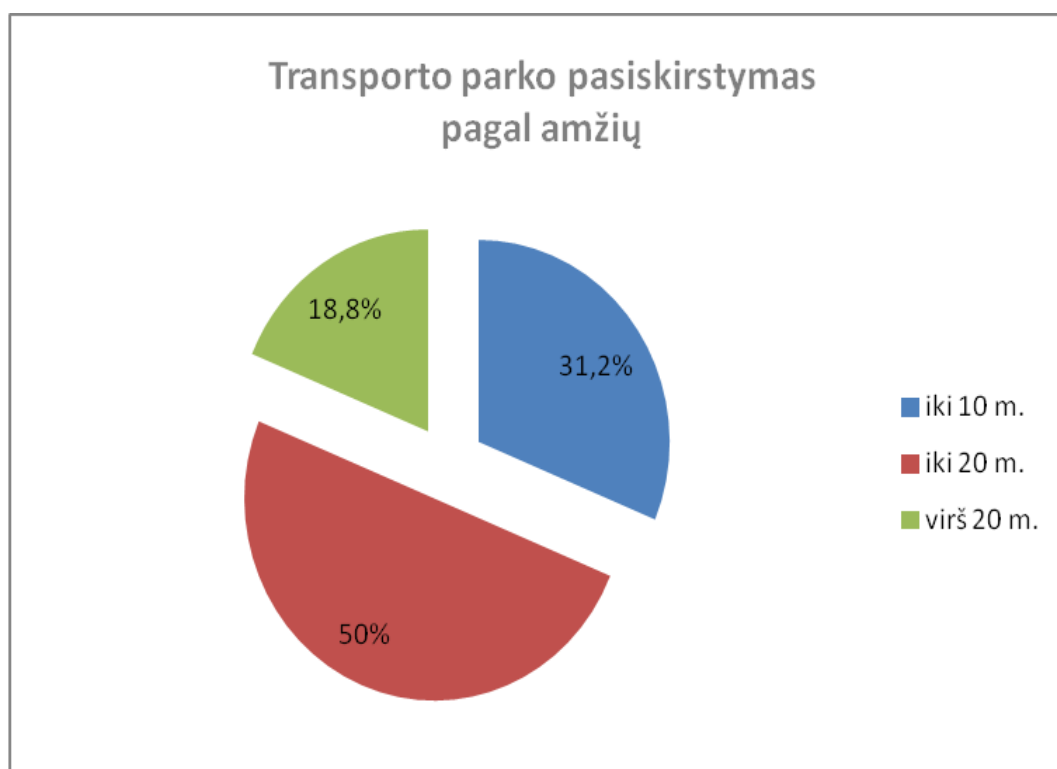
INFORMACIJA APIE BENDROVĖS VEIKLOS REZULTATUS

2020 m. gruodžio 31 d. Bendrovės transporto parką sudarė 16 autobusų ir 1 mikroautobusas. Įsigijome vieną „Mercedes Benz“ markės autobusą.

Eil. Nr.	Modelis	Pagaminimo metai	Amžius (m.)	Sėdimų vietų skaičius (vnt.)
AUTOBUSAI				
1.	MB 815	1999	21	27
2.	MB 814	2000	20	23
3.	MB 515 CDI	2007	13	24
4.	MB 516 CDI	2009	11	23
5.	MB 518 SPRINTER	2010	10	19
6.	MB 516 SPRINTER	2011	9	22
7.	MB O 815 VARIO	2002	18	25
8.	MB 516 SPRINTER	2014	6	22
9.	FORD TRANSIT	2007	13	17
10.	VW CRAFTER	2010	10	22
11.	MAN 11/230 IRIZAR	1994	26	33
12.	IVECO 95E 18	1999	21	31
13.	MB 311 SPRINTER	2007	13	16
14.	MB O 510 TOURINO	2008	12	38
15.	MB O 510 TOURINO	2009	11	39
16.	MB 818 D	2012	8	32
MIKROAUTOBUSAI				
1.	FORD TRANSIT	1999	21	8+1

1 lentelė. UAB „Varėnos autobusų parkas“ autotransporto priemonių sąrašas.

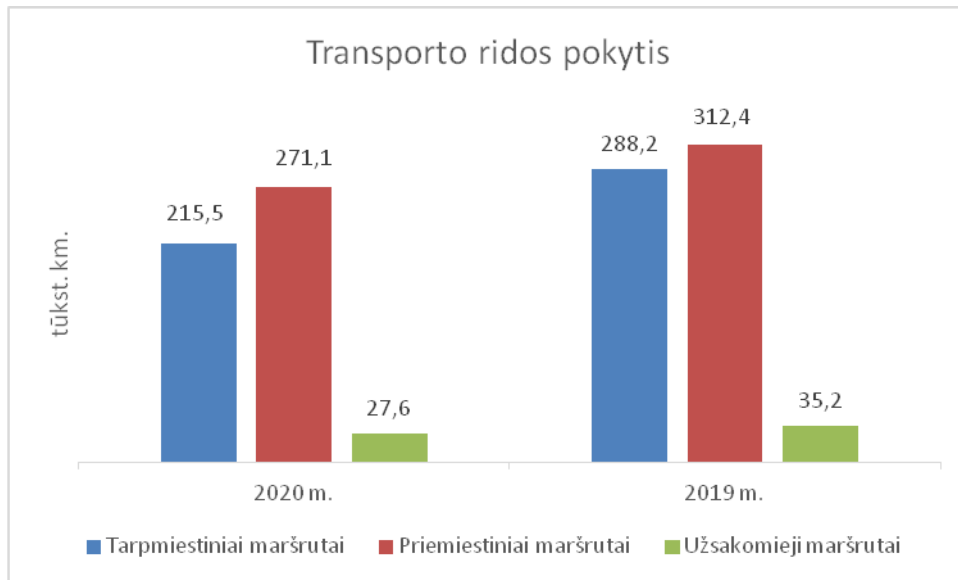
Bendrovės transporto parką reikia kasmet atnaujinti, įsigyjant nors po vieną naudotą autobusą, ko pasekoje, naujesnių autobusų eksploatacinės išlaidos sumažėtų.

1 diagrama. Transporto parko pasiskirstymas pagal amžių.

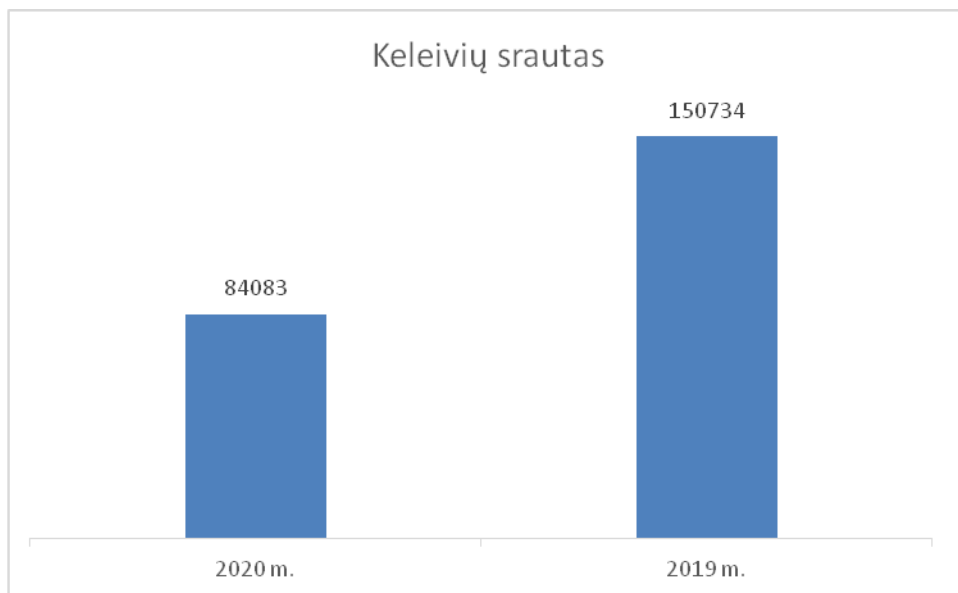
2020 metais aptarnauta 18 reguliarių maršrutų, iš jų: 15 – priemiestinių, 3 – tarp miestiniai. Bendras maršrutų ilgis – 1 079 km, priemiestinių – 771 km, tarp miestinių – 308 km.

Autobusų bendroji rida – 514,2 tūkst. km, iš jų: tarp miestiniais maršrutais – 215,5 tūkst. km, priemiestiniais maršrutais – 271,1 tūkst. km, užsakomaisiais maršrutais – 27,6 tūkst. km. Bendroji keleivinio transporto rida, palyginti su 2019 metais, sumažėjo 121,6 tūkst. km.

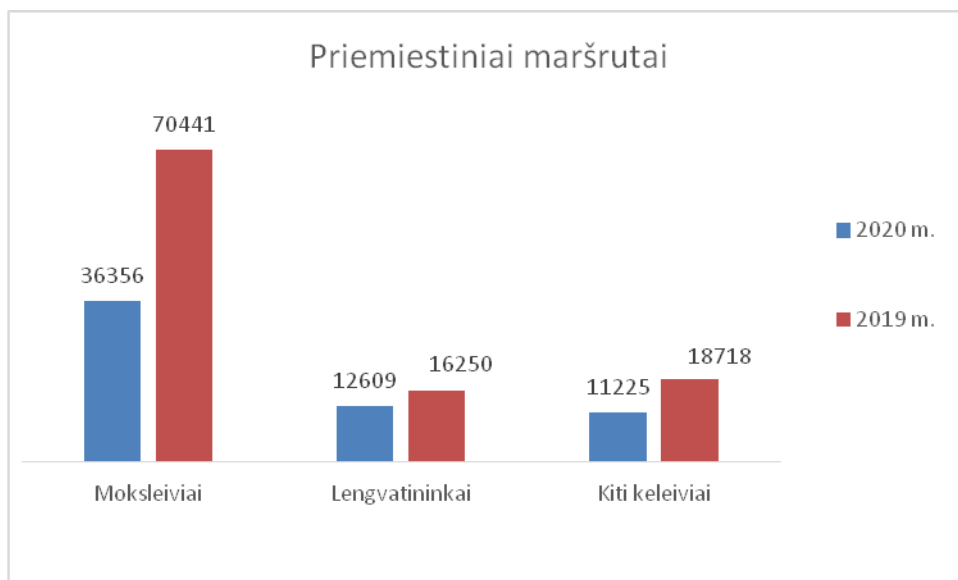
2 diagrama. UAB „Varėnos autobusų parkas“ autobusų bendrosios ridos pokytis.

Bendrovės transportu vežti 84 083 keleiviai, iš jų: 37 570 – moksleiviai, 46 513 – keleiviai. Vežta 66 651 keleiviu mažiau negu 2019 metais.

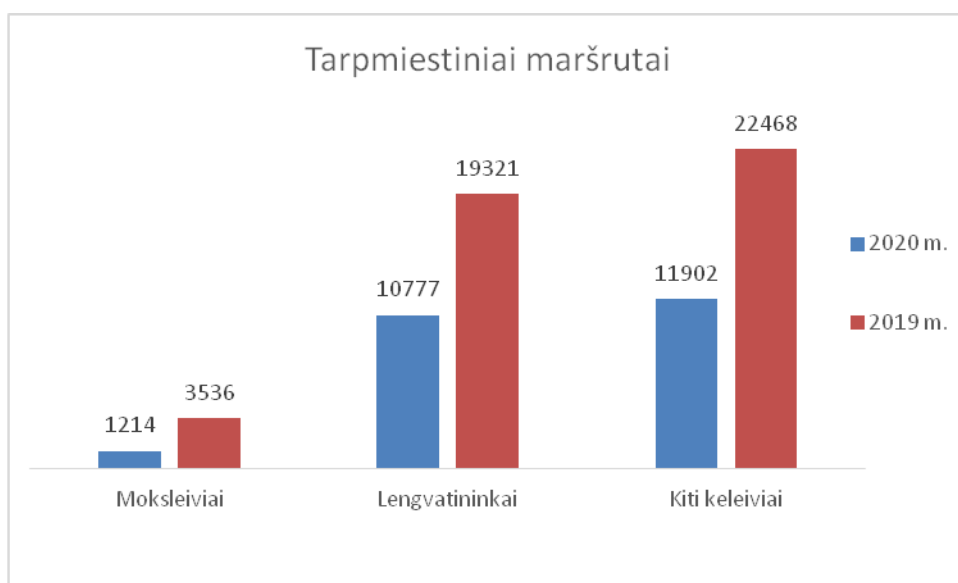
3 diagrama. UAB „Varėnos autobusų parkas“ keleivių srauto pokytis.

2020 metais priemiestiniais maršrutais vežta 60 190 keleivių, iš jų: 36 356 moksleiviai, 12 609 keleiviai, turintys važiavimo lengvatas, 11 225 keleiviai, įsigiję bilietus be važiavimo nuolaidų. Priemiestiniais maršrutais 2020 m. vežta 45 219 keleivių mažiau negu 2019 m.

4 diagrama. Keleivių struktūros pokytis priemiestiniuose maršrutuose.

2020 metais tarpmiestiniais maršrutais vežta 23 893 keleiviai, iš jų: 1 214 moksleivių, 10 777 keleiviai, turintys važiavimo lengvatas, 11 902 keleiviai, įsigiję bilietus be važiavimo nuolaidų. Tarpmiestiniais maršrutais 2020 m. buvo vežta 21 432 keleiviais mažiau negu 2019 metais.

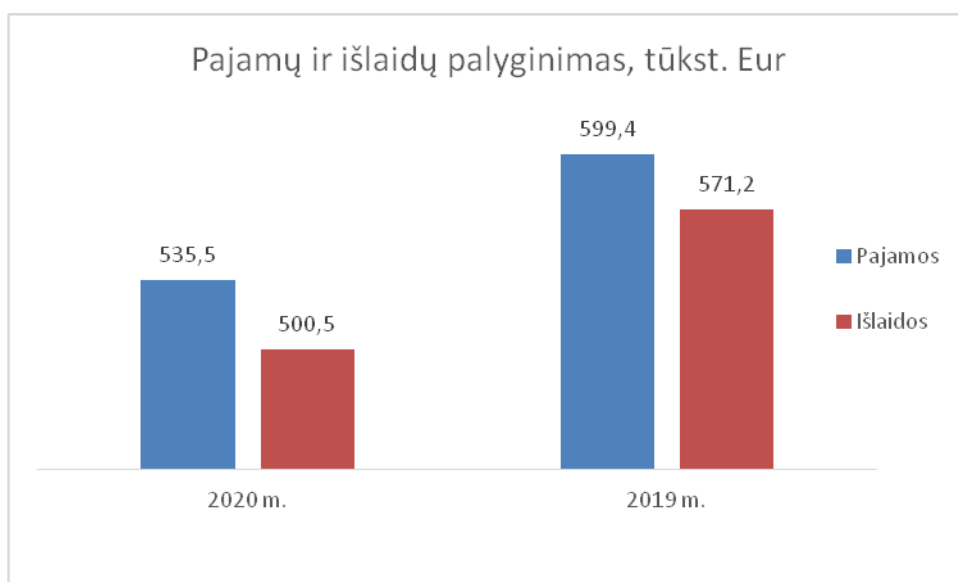

5 diagrama. Keleivių struktūros pokytis tarpmiestiniuose maršrutuose.

EKONOMINIAI RODIKLIAI

UAB „Varėnos autobusų parkas“ 2020 m. veiklos pajamos su nuostolingų maršrutų kompensavimo pajamomis buvo 535,5 tūkst. Eur, o 2019 m. – 599,4 tūkst. Eur. Bendrovė 2020 m. daugiausia pajamų gavo už keleivių vežimą 78,8 tūkst. Eur, mokinių vežimą 45,3 tūkst. Eur, autobusų nuomą 22,9 tūkst. Eur, keleivių, turinčių važiavimo lengvatas, pajamos 28,8 tūkst. Eur, nuostolingų maršrutų kompensavimo pajamos 288,4 tūkst. Eur, pajamos už siuntų vežimą 5,0 tūkst. Eur, kitos pajamos (už įvažiavimus į Varėnos AS, už informacijos autobusų stotelėse priežiūrą) – 14,6 tūkst. Eur., Užimtumo tarnybos parama dėl COVID-19 pandemijos darbdaviui 51,7 tūkst. Eur. 2020 m. dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo bei dėl sustabdytų užsakymų ir sutarčių, sumažėjusių keleivių srautų, nutrauktų maršrutų, tuo pačiu sumažėjo ir gautinos pajamos 63,9 tūkst. Eur.

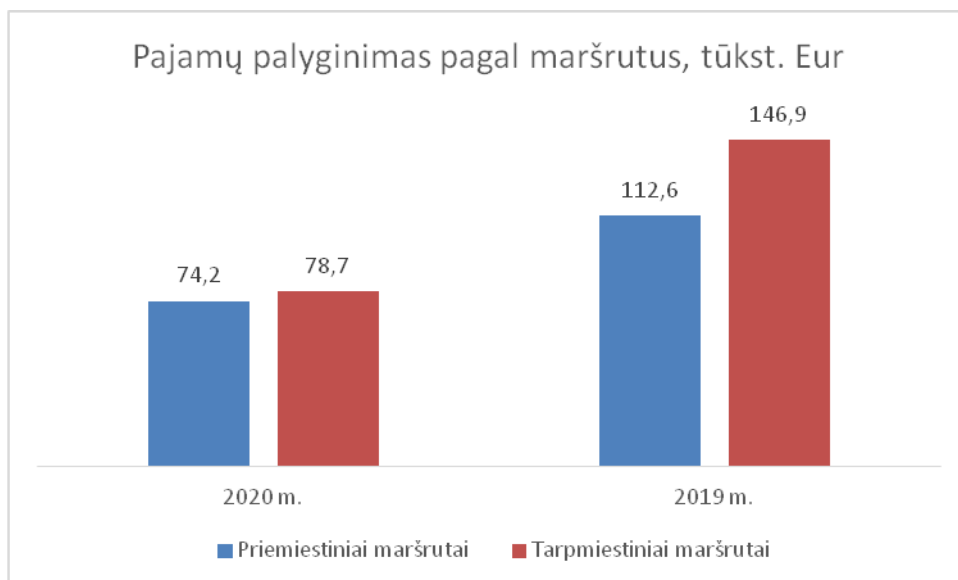
2020 m. UAB „Varėnos autobusų parkas“ išlaidos buvo 500,5 tūkst. Eur. Palyginti su 2019 m., bendrovės išlaidos sumažėjo 70,7 tūkst. Eur, iš kurių didžiausią dalį išlaidų sudarė išlaidos darbo užmokesčiui 297,5 tūkst. Eur, degalų sąnaudos 55,8 tūkst. Eur, transporto amortizacijos sąnaudos 63,6 tūkst. Eur, sąnaudos atsarginėms dalims ir medžiagoms 20,7 tūkst. Eur. Išlaidos darbo užmokesčiui sumažėjo 32,8 tūkst. Eur, kadangi karantino metu darbuotojai buvo prastovėje. Kitos sąnaudos mažai pakito.

6 diagrama. Pajamų ir išlaidų palyginimas.

2020 m. priemiestinių maršrutų pajamos buvo 74,2 tūkst. Eur, tuo pačiu laikotarpiu 2019 m. – 112,6 tūkst. Eur. Atitinkamai 2020 m. pajamų buvo gauta 38,4 tūkst. Eur mažiau.

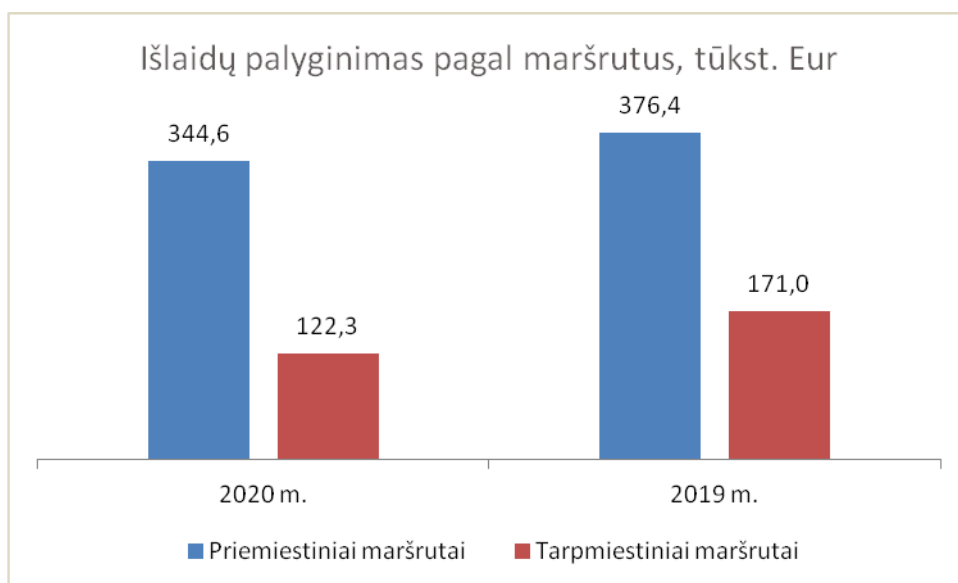
2020 m. tarpmiestinių maršrutų pajamos buvo 78,7 tūkst. Eur, tuo pačiu laikotarpiu 2019 m. – 146,9 tūkst. Eur. Atitinkamai 2020 metais pajamų buvo gauta 68,2 tūkst. Eur mažiau.

7 diagrama. Pajamų palyginimas pagal maršrutus.

2020 m. priemiestinių maršrutų išlaidos buvo 344,6 tūkst. Eur, tuo pačiu laikotarpiu 2019 m. – 376,4 tūkst. Eur. Atitinkamai 2020 m. išlaidos sumažėjo 31,8 tūkst. Eur.

2020 m. tarpmiestinių maršrutų išlaidos buvo 122,3 tūkst. Eur, tuo pačiu laikotarpiu 2019 m. – 171,0 tūkst. Eur. Atitinkamai 2020 m. išlaidos sumažėjo 48,7 tūkst. Eur, palyginus su 2019 m.

8 diagrama. Maršrutų išlaidų pokytis.

2020 m. gruodžio 31 d. bendrovės mokėtinos sumos buvo 96,0 tūkst. Eur. Didžiausi įsiskolinimai: UAB „EMSI“ už degalus – 5,5 tūkst. Eur, UAB „Jogis“ už autobusą – 46,3 tūkst. Eur, už paslaugas – 1,6 tūkst. Eur, atostogų kaupiniai – 38,0 tūkst. Eur. Įsiskolinimų pridėtinės vertės mokesčio, gyventojų pajamų mokesčio, „Sodros“ mokesčio – 2020 metais neturėta. Per 2020 metus atlyginimai bendrovės darbuotojams buvo išmokėti laiku.

Per vienerius metus gautinos sumos 2020 m. gruodžio 31 dienai buvo 115,8 tūkst. Eur. Didžiausia skola (113,0 tūkst. Eur) – Varėnos rajono savivaldybės - už bendrovės keleivinio transporto paslaugas rajono gyventojams, 0,9 tūkst. Eur – UAB „Druskininkų autobusų parkas“ už parduotus kelionės bilietus keleiviams, 0,8 tūkst. Eur – Lietuvos transporto saugos administracija už transporto lengvatas turinčių keleivių vežimą.

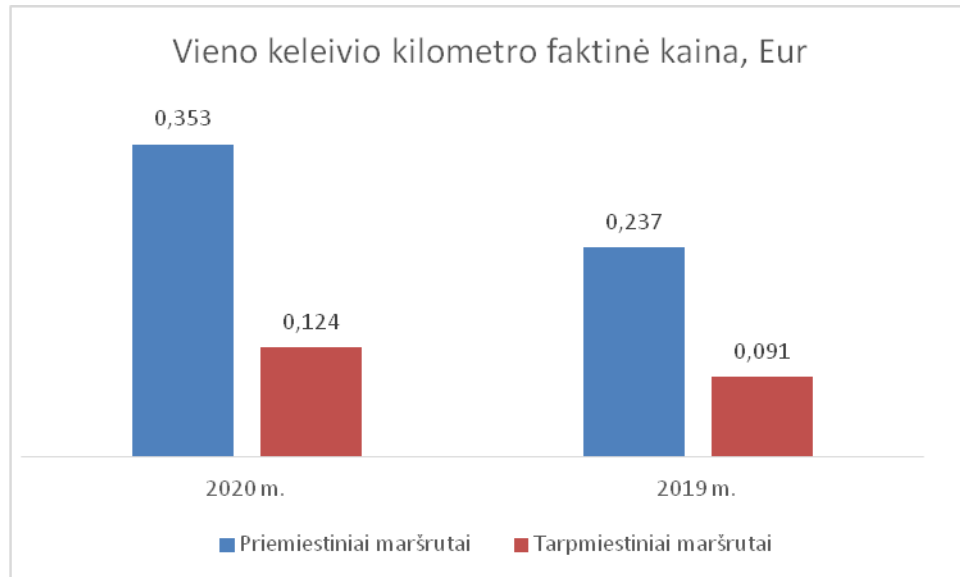
UAB „Varėnos autobusų parkas“ 2020 m. bendros veiklos rezultatas prieš apmokestinimą – 34,9 tūkst. Eur pelno. Įmonės veiklos rentabilumas – 6,9 proc., pelningumas – 6,5 proc.

UAB „Varėnos autobusų parkas“ transporto paslaugų faktinė savikaina vykdant priemiesčio maršrutus 2020 metais buvo nuo 1,20 Eur metų pradžioje ir 1,60 Eur metų pabaigoje. Vykdamas tarp miestinius maršrutus – atitinkamai 0,59 Eur ir 0,70 Eur. Šios savikainos kitimui reikšmės turėjo paslaugų savikainos kitimas moksleivių mokymosi laikotarpiu, kai vežamų keleivių skaičius yra didžiausias. Tuo metu teikiamų paslaugų savikaina sumažėja, atitinkamai sumažėja ir maršrutų nuostoliai. Vasaros laikotarpiu, kai vežamų keleivių srautai sumažėja, transporto paslaugų faktinė savikaina išauga, kartu išauga ir maršrutų nuostoliai. Vadovaujantis Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2020 m. vasario 25 d. sprendimu Nr. T-IX-258 „Dėl vidaus sandorio sudarymo“ buvo sudaryta Keleivių vežimo Varėnos rajono savivaldybės teritorijoje vietinio (priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusų maršrutais paslaugų sutartis. Sutartyje nuo 2020 m. kovo 1 d. nustatyta autobuso 1 kilometro ridos reguliaraus susisiekimo maršrutais savikaina 1,32 Eur už vieną kilometrą.

Varėnos rajono savivaldybės tarybos 2020 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T-IX-278 „Dėl keleivių vežimo reguliariais reisais vietinio (priemiestinio) susisiekimo maršrutais tarifo dydžio nustatymo“ buvo patvirtintas reguliaraus susisiekimo maršrutais tarifo dydis - 0,08 Eur be PVM už vieną keleivio vežimo kilometrą.

Bendrovės vieno keleivio kilometro faktinė kaina važiuojant priemiestiniais maršrutais 2020 metais buvo 0,353 Eur. Atitinkamai 2019 metais vieno keleivio kilometro faktinė kaina priemiestinių maršrutų buvo 0,237 Eur.

Bendrovės vieno keleivio kilometro faktinė kaina važiuojant tarpmiestiniais maršrutais 2020 metais buvo 0,124 Eur, atitinkamai 2019 metais tarpmiestinių maršrutų – 0,091 Eur.

9 diagrama. Vieno keleivio kilometro faktinė kaina.

IŠVADOS

Įmonės pagrindinis tikslas ir uždavinys – geresnis ir kokybiškesnis visuomenės aprūpinimas viešuoju transportu.

Bendrovės problemos kiekvienais metais išlieka tos pačios, nes sukurti pelningą viešojo keleivinio transporto sistemą yra labai sunku, kadangi neretai gaunamos pajamos yra mažesnės už veiklos sąnaudas. Svarbiausias veiksnys, lemiantis gaunamas pajamas iš viešojo keleivių pervežimo paslaugos, yra keleivių skaičius, kuris naudojasi šia paslauga. O pagrindinis veiksnys, kuris lemia šios paslaugos vartojimą, yra paslaugos kaina ir kokybė.

2020 m. daugiausia įmonės paslaugomis naudojasi keleiviai (55 proc.), mokiniai sudaro 45 proc. Dėl karantino Lietuvos Respublikos teritorijoje paskelbimo ir dėl sustabdytų užsakymų, nutrauktų maršrutų ir sutarčių, sumažėjo keleivių srautai. 2020 m. vežta 66,6 tūkst. keleivių mažiau nei 2019 m.

Bendrovė gavo pajamų ne tik iš keleivių vežimo, bet ir iš kitos veiklos - 94,1 tūkst. Eur.

Veiklos sąnaudos 2020 m. sumažėjo 70,7 tūkst. Eur.

Bendrovės bendras veiklos rezultatas prieš apmokestinimą – 34,9 tūkst. Eur pelno. Įmonės veiklos rentabilumas 6,9 proc., pelningumas – 6,5 proc.

Analizuojant Bendrovės rodiklius bei situaciją rinkoje artimiausiu metu bendrovės veiklos apimtys turėtų išlikti panašios.

PASIŪLYMAI 2021 M.

- Atnaujinti Bendrovės transporto priemonių parką, susidėvėjusius autobusus pakeičiant naujesniais, 1 vnt.
- Vykdyti mokyklinių autobusų techninę priežiūrą ir remontą.
- Vystyti siuntų gabenimo paslaugą.
- Dalyvauti rajono savivaldybės organizuojamuose ir kituose keleivių vežimo paslaugų pirkimo konkursuose.
- Užtikrinti nuolatinį priemiestinio (vietinio) ir tarp miestinio susisiekimo maršrutų nepertraukiamumą.
- Didinti pajamas iš autobusų nuomos paslaugų.

UAB Varėnos autobusų parkas direktorius

Juozas Jaskonis